

Vorläufiges Programm/Arbeitsthemen / Tymczasowy program/tematy robocze

Deutsch-polnische Küstendialoge / Polsko-niemieckie dialogi na wybrzeżu

14./15. 06. 2005 Międzyzdroje

Titel des Workshops / Tytuł workshopu:

**Integriertes Küstenzonenmanagement am Stettiner Haff:
Erfahrungsaustausch der Regionen**

**Zintegrowane Zarządzanie Obszarami Przybrzeżnymi
nad Zalewem Szczecińskim:
wymiana doświadczeń między regionami**

Ort / Miejsce:

**Woliński Park Narodowy (Woliner Nationalpark)
ul. Niepodległości 3a, 72-500 Międzyzdroje**

Einleitung

Die Regionen Mecklenburg-Vorpommern und Westpommern weisen als Grenzregion Gemeinsamkeiten auf, die sich in ähnlicher Geographie, aber auch in ähnlichen Problemen widerspiegeln. Beide Regionen können auf eine Vielfalt gemeinsamer Aktivitäten zurückblicken, die diese Probleme lösen sollen. Diese Aktivitäten haben seit 1990 zu neuen politischen Kooperationen über die Grenzen hinweg geführt. Beispiele dafür sind die Euroregion Pomerania oder die Umweltkommission im Rahmen der Regionalen Agenda 21 „Stettiner Haff – Region zweier Nationen“. Der EU-Beitritt Polens hat die Regionen noch näher zusammengebracht und zugleich vor neue Herausforderungen gestellt. Dazu gehört die Umsetzung der EU-Empfehlungen zum Integrierten Küstenzonenmanagement (IKZM). Dieses sieht vor, integrierend über Sektoren hinweg zu planen: Meer und Land sollen als zusammenhängender Raum begriffen werden. So birgt IKZM die Möglichkeiten in sich, Probleme der Region zu lösen. Darüber hinaus wird den Mitgliedstaaten empfohlen, nationale Strategien zum IKZM zu erarbeiten, die diese Komponenten berücksichtigen sollen. Viele Behörden auf beiden Seiten der Grenze haben dies bereits erkannt. In einigen Sektoren der Region wird der IKZM-Ansatz in die Praxis umgesetzt. In den vergangenen Jahren haben die Wojewodschaft Westpommern sowie das Land Mecklenburg-Vorpommern erste Vorschläge zu entsprechenden regionalen Bestandsaufnahmen vorgelegt. Auch haben Arbeiten an nationalen Strategien in beiden Ländern begonnen. Allerdings wurden die Ergebnisse der genannten Arbeiten nicht immer veröffentlicht, und über sie wurde grenzübergreifend nur ansatzweise diskutiert. Beispiele hierfür finden sich besonders in der Wasserrahmenrichtlinie, in Küstenschutz, Naturschutz, Raumplanung und im Natur- und Küstentourismus. Der Workshop soll diese Lücke schließen und auch über IKZM informieren.

Die Tagung richtet sich an Vertreter des öffentlichen und privaten Sektors aus Mecklenburg-Vorpommern und Westpommern und möchte zu deren Erfahrungsaustausch beitragen. Ziel ist es, neben der Vorstellung aktueller Arbeitsergebnisse und konkreter Ansatzpunkte offene Fragen zum IKZM zu beantworten und zur binationalen IKZM-Kooperation anzuregen. Um Allen eine aktive Teilnahme zu ermöglichen, wird die Tagung simultan übersetzt.

Wprowadzenie

Regiony Województwo Zachodniopomorskie i Kraj Związkowy Meklenburgia - Pomorze Przednie to obszar przygraniczny o podobnym charakterze geograficznym, ale i podobnych problemach. Oba regiony mają pokaźny dorobek wspólnych przedsięwzięć, które przyczyniły się do rozwiązania wielu regionalnych problemów. Po 1990 r. działania te zyskały nowy wymiar polityczny. Przykładami są Euroregion Pomerania i Komisja Środowiska w ramach Regionalnej Agendy 21 – „Zalew Szczeciński – Region dwóch Narodów”. Wejście Polski do Unii Europejskiej (UE) zbliżyło do siebie oba regiony, ale i postawiło przed nimi nowe wyzwania. Wdrożenie rekomendacji UE dla Zintegrowanego Zarządzania Obszarami Przybrzeżnymi (ZZOP) jest jednym z nich. Dokument ten przewiduje równoczesną integrację przestrzenną między morzem i lądem, jak również integrację pionową i poziomą między szczeblami administracji, sektorów publicznego i prywatnego, gałęziami gospodarki oraz państwami i regionami. Krajom członkowskim zalecono również wypracowanie narodowej strategii ZZOP do 2006 roku, zawierającej wymienione komponenty. ZZOP stwarza możliwości rozwiązywania problemów regionu, ponieważ poszukuje równowagi między rozwojem ekonomicznym strefy wybrzeża, jego ochroną i zachowaniem przyrody tych obszarów. Wiele urzędów po obu stronach granicy ma tego świadomość. W niektórych instytucjach regionu ZZOP jest już wdrażane. W ostatnich latach Zachodniopomorskie i Meklenburgia-Pomorze Przednie opracowały wytyczne ZZOP dla swoich regionów. Prace nad narodową strategią zostały już zapoczątkowane w obu krajach. Pomimo tego rezultaty tych prac są jeszcze stosunkowo mało znane, były rzadko publikowane i tylko w niewielkim zakresie odbyła się na ich temat transgraniczna dyskusja. Workshop ten ma na celu braki te uzupełnić i zaznajomić uczestników z ZZOP.

Na konferencję zaproszeni zostali przedstawiciele sektora publicznego i prywatnego z Województwa Zachodniopomorskiego i Kraju Związkowego Meklenburgii - Pomorza Przedniego, a jej zadaniem jest wymiana doświadczeń między uczestnikami. Oprócz przedstawienia aktualnych wyników prac i konkretnych punktów wyjściowych, ważnym celem tej konferencji jest znalezienie odpowiedzi na pytania z zakresu ZZOP oraz zainicjowanie dwustronnej kooperacji w ramach ZZOP. Aby wszystkim umożliwić aktywne uczestnictwo, konferencja będzie simultanicznie tłumaczona.

Stand / Stan: 1.5.05

Dienstag / Wtorek, 14.06.2005

Ab / od 11:30 Möglichkeit zum Mittagsessen für die Konferenzteilnehmer im Hotel „Marina“, ul. Gryfa Pomorskiego 1, 72-500 Międzyzdroje, Vorgespräch mit Referenten / Możliwość spożycia obiadu w hotelu „Marina” ul. Gryfa Pomorskiego 1, 72-500 Międzyzdroje, Spotkanie przedkonferencyjne z referentami

13:00 Powitanie / Begrüßung
Henryk Jabłoński, Burmistrz Międzyzdroji / Bürgermeister von Międzyzdroje

13:10 Eröffnung, Vorstellung des Konferenzkonzepts, Einführung in das Thema: IKZM Strategie, EU-Anforderungen, regionale Prozesse / Rozpoczęcie, przedstawienie koncepcji konferencji, wprowadzenie w tematykę
Bernhard Glaeser, Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung (WZB) / Centrum Naukowe Badań Społecznych w Berlinie (WZB)

1. Block: Bestandsaufnahmen / 1. Blok: Raporty

Moderation / Prowadzenie: Prof. Dr. Bernhard Glaeser, WZB

13:20 Sprawozdanie ze współpracy polsko-niemieckiej na przykładzie Euroregionu „Pomerania“ / Berichterstattung der deutsch-polnischen Zusammenarbeit am Beispiel der Euroregion „Pomerania“
Norbert Obrycki, Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania / Kommunalgemeinschaft Euroregion POMERANIA e.V.

13:40 Regionale deutsch-polnische Aktivitäten im Rahmen der Regionalen Agenda 21 Stettiner Haff / Regionalne polsko-niemieckie prace w ramach Regionalnej Agendy 21 Zalew Szczeciński
Timo Fichtner, Agendabüro Stettiner Haff / Biuro Agendy Zalew Szczeciński Rothenklempenow
Sebastian Kołodziejczak, Universität Stettin / Uniwersytet Szczeciński

14:00 Projekt „Forschung für ein Integriertes Küstenzonenmanagement in der Odermündungsregion (IKZM-Oder)“ / Badania nad Zintegrowanym Zarządzaniem Obszarami Przybrzeżnymi w regionie ujścia Odry (ZZOP-Odra)
Gerald Schernewski, Institut für Ostseeforschung Warnemünde / Instytut Badań Morza Bałtyckiego Warnemünde (IOW)

14:20 Pause / Przerwa

- 15:00 Polska analiza ZZOP Zalewu Szczecińskiego: cele, punkty ciężkości, konflikty, perspektywa narodowej strategii ZZOP / Bestandsanalyse des IKZM Stettiner Haff aus polnischer Sicht: Ziele, Schwerpunkte, Konflikte, Perspektiven für eine nationale IKZM-Strategie
Małgorzata Landsberg-Ucziwek, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie (zapyt.) / Umweltschutzinspektorat Szczecin (angefr.)
- Bestandsanalyse des IKZM Stettiner Haff aus deutscher Sicht: Ziele, Schwerpunkte, Konflikte, Perspektiven für eine nationale IKZM-Strategie / Niemiecka analiza ZZOP Zalewu Szczecińskiego: cele, punkty ciężkości, konflikty, perspektywa narodowej strategii ZZOP
Marc Feilbach, Universität Greifswald/ Uniwersytet w Greifswaldzie
- 16:00 Bilaterales IKZM als Grundlage für ein Übereinkommen der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit am Stettiner Haff / Bilateralny ZZOP podstawą porozumienia transgranicznej współpracy nad Zalewem Szczecińskim
Sylvia Czarnecka-Zawada, Gerold Janssen, Leibniz-Institut für ökologische Raumentwicklung Dresden / Instytut ekologicznego rozwoju przestrzennego e.V. Dresden (IÖR)
- 16:30 Abschlussdiskussion: Welchen Stand haben die wissenschaftlichen Studien und Bestandsaufnahmen erreicht? Was muss noch bearbeitet werden? Vorschläge für den nächsten Tag. / Dyskusja podsumowująca: Jaki stan osiągnęły badania nad ZZOP nad Zalewem Szczecińskim? Co podlega dalszemu opracowaniu? Propozycje tematów dyskusji na drugi dzień.
- 17:00 Besuch des Woliner Nationalparks / Wizyta w Wolińskim Parku Narodowym
- 19:30 Gemeinsames Abendessen auf dem Gelände der Direktion des Woliner Nationalparks „Wiatrak“ („Windmühle“) / Wspólna kolacja: teren Dyrekcji Wolińskiego Parku Narodowego „Wiatrak”

Mittwoch / Środa, 15.6.05

2. Block: Prozesse und Kooperationen regional und lokal / 2 Blok: Regionalne i lokalne tematy

Moderation / Prowadzenie: Irene Lucius EUCC Deutschland

- 09:00 Narodowa strategia ZZOP: jej znaczenie dla regionu / Nationale Strategie zum IKZM: ihre Bedeutung für die Region
*Andrzej Cieślak, Urząd Morski w Gdyni / Meeresbehörde Gdynia
Pendant aus Mecklenburg-Vorpommern / Pendant z Mecklenburgii-Pomorza Przedniego*

- 10:00 Strategia wdrożenia Dyrektywy Wodnej w Województwie Zachodniopomorskim: strategia dążąca do polepszenia jakości wody / Strategie der Umsetzung der Wasserrahmenrichtlinie in der Wojewodschaft Westpommern: ein Beitrag zur Verbesserung der Wasserqualität
Teresa Blaszczyk, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie / Regionalrat für Wassermanagement Szczecin
- Strategie der Umsetzung der Wasserrahmenrichtlinie in Mecklenburg-Vorpommern: ein Beitrag zur Verbesserung der Wasserqualität / Strategie wdrożenia Dyrektywy Wodnej w Mecklenburgii-Pomorzu
 Przednim: strategia dążąca do polepszenia jakości wody
Frank Mikkat, Staatliches Amt für Umwelt und Natur Ueckermünde / Państwowy Urząd Środowiska i Natury Ueckermünde
- 11:00 Pause / Przerwa
- 11:30 Studium kierunkowego zagospodarowania przestrzennego obszaru wzdłuż granicy polsko-niemieckiej / Studium der Raumordnungsplanung im deutsch-polnischen Grenzgebiet
Janusz Korzeń, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk / Institut für Geographie und Raumordnungsplanung am Polnischen Wissenschaftsakademie
- Die Zusammenarbeit der terrestrischen und marinen Raumplanung unter Berücksichtigung eines IKZM in der Odermündungsregion / Współdziałanie lądowego i morskiego planowania przestrzennego z uwzględnieniem ZZOP w regionie ujścia Odry
Roland Wenk, Amt für Raumordnung und Landesplanung Vorpommern, Greifswald / Urząd Planowania Przestrzennego i Planowania Regionalnego Greifswald
- 12:30 Wdrożenie strategii ochrony wybrzeża na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz możliwości wykorzystania ZZOP / Umsetzung der Küstenschutzstrategie lokal und regional: Lösungsmöglichkeiten durch IKZM
Andrzej Borowiec, Urząd Morski w Szczecinie / Meeresbehörde Szczecin
- Umsetzung der Küstenschutzstrategie lokal und regional: Lösungsmöglichkeiten durch IKZM / Wdrożenie strategii ochrony wybrzeża na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz możliwości wykorzystania ZZOP
Lars Tjepolt, Staatliches Amt für Umwelt und Natur Rostock / Panstwowy Urząd Środowiska i Natury Rostock
- 13:30 Mittagspause / Przerwa obiadowa

- 14:30 Rola i znaczenie ochrony przyrody dla zrównoważonego rozwoju regionu: miejsca pracy a ekologia? / Rolle und Bedeutung des Naturschutzes für die nachhaltige Entwicklung der Region: Arbeitsplätze und Ökologie im Konflikt?
Ireneusz Lewicki, Woliński Park Narodowy / Woliner Nationalpark
- Rolle und Bedeutung des Naturschutzes für die nachhaltige Entwicklung der Region: Arbeitsplätze und Ökologie im Konflikt? / Rola i znaczenie ochrony przyrody dla zrównoważonego rozwoju regionu: miejsca pracy a ekologia?
Ulf Wigger, Naturpark Insel Usedom / Parku Przyrody Wyspy Uzedom
- 15:30 Grenzüberschreitender Natur- und Küstentourismus als Chance für die nachhaltige Entwicklung der Region / Transgraniczna turystyka naturalna i wybrzeża jako szansa dla zrównoważonego rozwoju regionu
Bernd Fischer, Tourismusverband Mecklenburg-Vorpommern e.V. Rostock / Związek Turystyki Rostock
- Transgraniczna turystyka naturalna i wybrzeża jako szansa dla zrównoważonego rozwoju regionu / Grenzüberschreitender Natur- und Küstentourismus als Chance für die nachhaltige Entwicklung der Region
Ryszard Zajfert, Urząd Marszalkowski Szczecin / Marschallamt Wojewodschaft Westpommern
Tadeusz Kaczanowski, Koszalińska Agencja Rozwoju Regionalnego / Agentur für Regionale Entwicklung Koszalin
- 16:30 Podiumsdiskussion / Podium dyskusyjne

Leitung / Prowadzenie: Kazimierz Rabski EUCC Polska

Inwieweit berücksichtigen und begünstigen die Strategien in den o.g. Sektoren die nachhaltige Entwicklung der Region? Können diese Strategien als Teil eines IKZM einen Beitrag zur Verbesserung der Wasserqualität, des Tourismus, der Fischerei, des Naturschutzes leisten? Welche nächsten Schritte brauchen wir für die Zukunft hinsichtlich der Umsetzungsmöglichkeiten des IKZM? Welche Ansätze brauchen wir für die binationale grenzübergreifende IKZM-Strategie? Welche Ideen/Vorschläge braucht die deutsch-polnische Region für die Fortsetzung des deutsch-polnischen Küstendialogs? / W jakim stopniu strategie w w.w. sektorach odnoszą się do długotrwałego i zrównoważonego rozwoju regionu? Czy mogą być one traktowane jako składowe ZZOP regionu? Jakie kroki potrzebujemy przedsięwziąć na przyszłość, aby wdrożyć ZZOP w regionie? Czy jest zapotrzebowanie na lepsze rozwiązania prawne i administracyjne? Jak w przyszłości powinien odbywać się polsko-niemiecki dialog na wybrzeżu w regionie ujścia Odry?

- 17:30 Ende des Workshops / Zakończenie workshopu